

ESPAI ESCOLA Ensenyament de AE

2018

EPFCL-FÒRUM
psicoanalític
BARCELONA

Carmen Lafuente

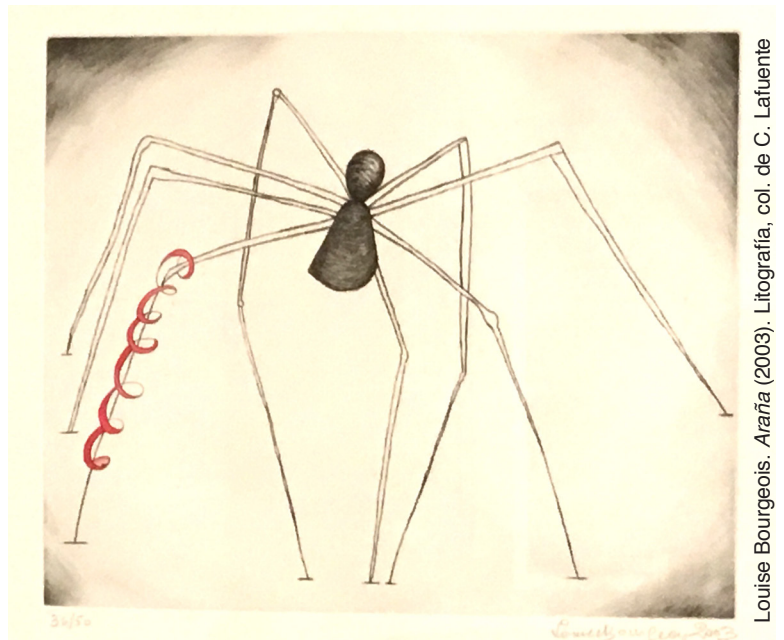
AE de l'EPFCL

dilluns **8 gener 2018** a les 20:30

dilluns **22 gener 2018** a les 20:30

dilluns **5 febrer 2018** a les 20:30

El superjò en les dones

Louise Bourgeois. Araña (2003). Litografia, col. de C. Lafuente

En relació al superjò i la dona, Freud va fer una afirmació sorprenent en enunciar que el superjò en les dones mai és tan inexorable com el masculí. Va ser en els anys 20 quan Freud va començar a distingir la sexualitat del nen i de la nena diferenciant la posició de cadascun pel que fa al complex d'Èdip. El nen surt d'ell per la castració, no obstant això és el complex de castració el que fa a la nena entrar en el complex d'Èdip. Com a conseqüència d'això, la nena no deixa mai totalment el complex d'Èdip, quedant restes que impedeixen que d'aquest es derivi un superjò "implacable, impersonal i independent com en l'home".¹ En els seus últims textos sobre la feminitat, Freud va persistir en aquestes afirmacions considerant que el superjò de la dona "no podia aconseguir la força i la independència que li confereixen la seva significativitat cultural".²

Però la clínica i el meu propi cas qüestionen aquesta afirmació de Freud. És per això que, després del meu nomenament com AE de l'EPFCL, m'he proposat desenvolupar en aquests tres Espais d'Escola la vigència que tenen avui dia aquestes afirmacions freudianes a la llum dels canvis de les dones en la societat actual i les aportacions teòriques de Jacques Lacan sobre la complexa qüestió de la sexualitat femenina.

Lacan amb les seves conceptualitzacions respecte a la diferent posició de les dones i dels homes pel que fa al gaudi ens permet anar més enllà de la proposta freudiana aplicant-la al superjò. D'una banda, el superjò femení que es basa en l'Un fàl·lic és tan inexorable com el masculí. D'altra banda està la part del gaudi Altre, que no és el del tenir, no s'universalitza com el fàl·lic, però també es manifesta d'una forma que podem considerar superjoica perquè és ubiqua i no té límits. En aquest sentit podríem pensar dos vessants del superjò en els subjectes en posició femenina que li confereixen una presència indubtable.

Serà mitjançant els textos de Freud, Lacan, els postfreudians i analistes lacanians, així com del meu propi cas i d'altres testimonis d'AEs publicats, que analitzaré amb vosaltres la fascinant qüestió del superjò i de la feminitat. C.L.

1. Freud, S. "Algunas consecuencias psíquicas de la diferencia sexual anatómica" (1925), en O.C. t. XIX, Buenos Aires, Amorrortu, 2000, pag 276.
2. Freud, S. "Nuevas conferencias de introducción al psicoanálisis, 33ª conf., La feminidad" (1932), en O.C. t. XXII, Buenos Aires, Amorrortu, 1997, pag 120.

organitza Comissió de l'Espai Escola FPB (Roser Casalprim i Ana Martínez)

Activitats en el local de FPB-EPFCL / ACEP, obertes a tot públic.

EPFCL-FPB - Aribau, 127, principal 1r, 08036 Barcelona

www.epfcl-fpb.org - info@epfcl-fpb.org / Tel. 934 108 317 Secretaria > dilluns a divendres, de 19:00 a 21:00